

Litewski sąd zezwolił na literę „ł” w nazwisku. Ważny wyrok dla Polaków

 serwisy.gazetaprawna.pl/orzeczenia/artykuly/8439603,litwa-polskie-znaki-diakrytyczne-nazwisko-jaroslawa-wolkonowski.html

Redakcja GazetaPrawna.pl

6 czerwca 2022

1 czerwca 2022 roku, Sąd na Litwie po raz pierwszy zezwolił na zapis znaku diakrytycznego w imieniu i nazwisku miejscowego litewskiego Polaka. Bez wątpienia jest to przełomowe orzeczenie.

O wyroku poinformowała Europejska Fundacja Praw Człowieka (EFHR), która reprezentowała Polaka Jarosława Wołkonowskiego. Poniżej informacja prasowa:

Reklama

Fundacja obaliła mit, że może wygrywać sprawy tylko dla rodzin mieszanych, tzn. Litwinek będących w związkach małżeńskich z obcokrajowcami. W tym przypadku jest to wygrana sprawa Polaka mieszkającego na Litwie, który nie posiada podwójnego obywatelstwa.

To przełomowe rozstrzygnięcie napawa nadzieją i otwiera możliwości na zapis innych polskich znaków diakrytycznych nie tylko dla litery „ł” jak w imieniu i nazwisku Pana Jarosława Wołkonowskiego, którego sprawa została wygrana.

Reprezentując klienta, Fundacja wniosła o to, aby imię i nazwisko Pana J. Wołkonowskiego zostało zapisane w oryginalnej formie z literą „w” i znakiem diakrytycznym „ł”, czyli w takiej postaci, w jakiej posługiwali się jego przodkowie – świadczą o tym zaświadczenia z archiwów litewskich, które uzyskaliśmy i przedstawiliśmy przed Sądem.

Podstawa prawna za postanowieniem Sądu

Ustawodawstwo krajowe Republiki Litewskiej chroni prawo osób fizycznych do nazwiska i innych aspektów ich tożsamości. Dokładna podstawa prawna to artykuł 2.20(1) Kodeksu Cywilnego Republiki Litewskiej, który stanowi, że **każdy człowiek ma prawo do swojego imienia**. Pojęcie „imię” jest interpretowane szeroko i obejmuje nie tylko imię (imiona), ale również nazwisko i pseudonim.

Sąd w Wilnie również zwrócił uwagę, że według orzecznictwa unijnego Trybunału Sprawiedliwości, **imię i nazwisko osoby jest jednym z elementów składowych jej tożsamości i życia prywatnego**, które podlegają ochronie na podstawie art. 7 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej oraz art. 8 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności. Wprawdzie litera prawna nie odnosi się jednoznacznie do imienia i nazwiska, a do ochrony życia prywatnego i rodziny, ale należy mieć na uwadze,

że **nazwisko jest środkiem identyfikacji osoby i przypisania jej do określonej rodziny**. O czym mówi Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 12 maja 2011 roku (sprawa C-391/09 – *Runevič-Vardyn i Wardyn*).

Sąd w Wilnie powołał się również na sprawę rozstrzygniętą przez Komitet Praw Człowieka ONZ w 2010 r. w sprawie Leonid Raihman przeciwko Łotwie. Komitet po rozpatrzeniu wniosku skarżącego Leonîds Raihmans o zmianę nazwiska na jego pierwotną formę „Leonid Raihman” **uznał odgórną zmianę imienia i nazwiska za nieuzasadnioną i stanowiącą arbitralną ingerencję w życie prywatne**. Oświadczył, że przymusowa zmiana imienia i nazwiska stanowi bezprawną ingerencję w życie prywatne jednostki i narusza prawa człowieka.

Kolejną podstawą prawną dla Sądu w tej sprawie była **decyzja Litewskiego Sądu Najwyższego z października 2021 roku dotycząca zapisu znaków diakrytycznych**. W powyższym orzeczeniu Litewski Sąd Najwyższy uznał, że to nie jest tak, że każdy znak diakrytyczny, który nie jest używany w litewskim alfabecie, musi być automatycznie uważany za znak technicznie niemożliwy do zarejestrowania.

W niniejszej sprawie Urząd Stanu Cywilnego w Wilnie nie udowodnił, ani nawet nie twierdził, że nazwisko wnioskodawcy ze znakiem diakrytycznym nie mogło zostać wpisane ze względu na brak możliwości technicznych. Wręcz przeciwnie, z zaświadczenia z litewskiego archiwum które przedłożyliśmy w tej sprawie, wynika, że instytucje publiczne mają techniczne możliwości zapisu nazwiska przy użyciu liter ze znakiem diakrytycznym.

Podsumowując, dzięki naszej Fundacji i kampanii Fundacji pt. **„Mam prawo do oryginalnej pisowni imion i nazwisk”**, w ramach której do Fundacji zwrócił się Pan Jarosław Wołkonowski i inni aktywni obywatele, możemy stopniowo usuwać bariery i w przypadku gdy dana osoba zadeklaruje swoją narodowość, możemy pomóc przywrócić jej oryginalne nazwisko ze znakami diakrytycznymi.

Agata Palińska, prawnik – administrator, Europejska Fundacja Praw Człowieka (EFHR)